

Kim Fupz Aakeson: Dødsbo

Teksten er fra Ud og Se, november 2013.

Kim Fupz Aakeson (f. 1958), dansk forfatter.

Vi mødtes som regel på kaffebaren først. Man kunne bare ikke drikke kaffen deroppe, man fik rigtige kopper, den der offentlige slags, tykke, kraftige, hvide med lidt for lille hank, men kaffen var tynd og ikke særlig varm.

Så vi drak altid kaffe på kaffebaren, og så gik vi op og sad på hendes værelse
5 bagefter, en halv times tid, vi kom hver dag i starten, det gjorde vi ikke mere.

Sanne kom sidst, sådan plejede det at være. Jeg havde købt en latte¹ til mig selv.

‘Hvad skal du have?’, spurgte jeg og ville gå op og bestille til hende, jeg følte mig underlig uhøflig med den latte, men jeg kunne jo ikke vide, om jeg skulle vente længe eller hvad.

10 ‘Jeg orker ikke rigtig i dag’, sagde Sanne.

‘Hvad nu?’

‘Ikke noget, bare dårligt humør’. Hun lavede en grimasse. ‘Og Mor aner jo alligevel ikke, om vi er der eller ej’.

‘Det ved man ikke noget om’.

15 ‘Nå’. Hun drak af min kaffe og så sig omkring, som for at se om der var nogen, hun kendte.

Hun sagde ikke mere om sit dårlige humør, og jeg spurgte ikke, hun var tit i dårligt humør, over mænd som regel. Eller over noget med sit hår eller arbejdet eller penge eller sin vægt.

20 Hun drak af min kaffe igen og så på mig og sagde: ‘Hvad?’

Jeg sagde: ‘Det varer vel ikke så længe endnu’.

‘Hvad varer ikke så længe?’

‘Du ved, før vi ikke skal det her mere?’

‘Bliver du ked af det?’

25 Jeg trak på skuldrene.

‘Næh’. Sanne rystede på hovedet. Nu begyndte hun at røre med teskeen i min kaffe. ‘Kristians farmor bliver 100 næste år’.

‘Hvem Kristian?’

‘Kristian’, sagde hun bare og drak af den kaffe igen, rynkede på næsen. ‘Har du
30 smøger?’

Det havde jeg, vi satte os på bænken ved glasdørene og røg. Det var søndag og ikke koldt, ikke varmt, et par kom med kageæske, lidt efter en dame med en stor buket. Hun var fint pudret og sminket og gik lidt frem og tilbage foran glasdørene, og de åbnede sig, hver gang hun kom for tæt på. Hun sukkede dybt flere gange, og
35 til sidst gik hun ind.

‘Hader den type’, sagde Sanne.

‘Ja’.

‘Skal vi?’

‘Ja’.

¹ en latte: espresso-kaffe med mælk

40 Vi blev nu siddende lidt endnu, cigaretterne var røget ned, vi sad og nulrede med hvert vores filter. En gammel mand kom ud med et gangstativ og skævede mod bænken, han krabbede sig langsomt nærmere, han ville sidde, jeg rykkede så langt over mod Sanne, jeg kunne.

‘Lægger du an på mig?’ spurgte hun og gav mig en skulder igen. Den gamle
45 satte sig tungt ved siden af mig, jeg tænkte, om jeg skulle nikke eller sige noget, sige dags, men fik ikke gjort det, og han kæmpede en del for at få vejret igen.

‘Kom’, sagde jeg og hev Sanne med op. Der var ikke noget at smide skodderne i nogen steder, vi knipsede dem ind i nogle buske, den gamle kiggede på os, men han sagde ikke noget.

50 Hun lå som sidst, åben mund, raspede, trak vejret med besvær. Begge hænder oven på dynen. De havde talt om at tage væske og næring fra hende, at det ikke gav mening at blive ved, men hun havde stadig droppene i.

‘Hej, Mor’, sagde jeg.

‘Hej, Mor’, sagde Sanne. ‘Dine elskede piger er her’.

55 Vi stod ved fodenden. Sanne klappede lidt på dynen og satte sig i den store lænestol. Jeg tog glasset fra hendes sengebord og gik ud på badeværelset og hældte nyt, koldt vand i. Det var de der vandhaner til handicappede, store bøjler, så man kunne åbne for vandet, lige meget hvor svagelig man var.

Jeg så mig i spejlet. Jeg var pænere end Sanne, hvis jeg selv skulle sige det. Jeg
60 var ikke ung, ikke mere. Men pænere. Heldigere med mænd. Lykkeligere. Jeg smilede til mig selv. Jeg lod være med at smile. Ja. Jeg gik ind igen, Sanne læste i et dameblad.

‘Hvem kommer med blade?’, spurgte hun og så på forsiden. ‘Det er nyt?’

Jeg dyppede svampen i vandet og duppede Mors tørre læber, som jeg havde set
65 de ansatte gøre, hun reagerede ikke. Hendes øjne var ikke helt lukkede. ‘Hej, Mor’, sagde jeg igen, lidt højere, tydeligere. ‘Vi er her, mig og Sanne’.

‘Du råber’, sagde Sanne.

Nu åbnede hende, der hed Lizzie, døren og kom ind, hun var lille, bred, hun smilede til os.

70 ‘Vil I have kaffe?’, spurgte hun.

‘Vi har lige fået’, sagde Sanne.

‘Ellers tak’, sagde jeg.

‘Okidoki’, sagde Lizzie, hun havde en piercing i tungen og stor tatovering på halsen, vistnok et dyr af en art, der var i hvert fald noget, der lignede spidse tænder og en hale, hun havde sikkert flere tatoveringer andre steder. ‘Vi skal skifte
75 ble på jeres mor, men vi venter lige med det, til I er gået’.

‘Ja’, sagde jeg. ‘Tak’.

Vi lavede øjne til hinanden, da Lizzie var ude igen.

‘De slås sgudda for deres kaffe’, sagde jeg.

80 ‘Hun er så lesbisk’, sagde Sanne og bladrede videre i bladet. ‘Lizzie slikker fissi’. ‘Flot rimet’.

‘Det er det, den er til’.

‘Hvad er til hvad?’

‘Piercingen’. Sanne pegede ind på sin tunge.

85 'Den er til at slikke fiske med'.
 Jeg smilede bare, nååå.
 'Jeg har lesbiske veninder, jeg ved mange ting, de er vilde med piercinger i tun-
 ger'.

Jeg så på Mor. Hendes ansigt var faldet ind, mundvigene vendte nedad. Sanne
 90 havde haft et længere udfald med hende, næsten seks år, hvor de ikke så hinanden,
 noget med penge. Jeg havde gjort, hvad jeg kunne, for at holde mig på god fod
 med hende, syntes ungerne skulle have en mormor. Ikke at hun var særlig sød ved
 sine børnebørn, hun gav dem penge en gang imellem, og det var det. Man skulle
 minde hende om deres fødselsdage, hun syntes, de var støjende, hun syntes, de
 95 rodede, hun anede ikke, hvad hun skulle snakke med dem om, der var altid noget
 galt, hun syntes, de havde mærkeligt hår og var sjusket klædt.

Sanne lagde bladet fra sig og gabte. Hun så på noget bag mig og sagde: 'Jeg
 kunne faktisk godt tænke mig billedet'.

Jeg vendte mig, billedet, maleriet af nogle sorte fugle på en mark, det var en
 100 eller anden fra Fars familie, der havde malet det, han var aldrig blevet til nogen,
 man kendte.

'Hvis det er okay?'

'Vi er i gang med at dele boet?'

Sanne lavede trutmund. Jeg kiggede på maleriet og nikkede. 'Det er dit'.

105 'Hvad vil du have?'

Jeg så mig omkring, jeg tænkte mest på ungerne, om der var noget, man kunne
 gøre dem glade med.

'Tag pladespilleren', sagde Sanne.
 'Hvad skal jeg med en pladespiller?'

110 'Der er masser af plader'. Sanne pegede mod hylderne med plader, jazz, musi-
 cals, folkemusik, vi havde hørt dem hele vores barndom, Mor, der var ond i sulet
 og spillede plader, plader, plader, røg cigaretter og lå på sofaen med lukkede øjne,
 os, der skulle være stille.

'Jeg springer lige over, okay?'

115 'Den skal ikke smides ud'.
 'Det er så fint, den er din'.
 'Det er B&O²'. Hun så næsten forarget på mig.
 'Og den er din'.
 'Som om jeg har noget at bruge en pladespiller til'.

120 Vi var tavse lidt, vi fnes, fordi vi begge to kom til at se rundt på Mors ting. På
 den der måde.

Jeg sagde: 'Måske de der kurve, de er ret fine'.
 Sanne lavede en grimasse. 'Alt det hejs fra Afrika, det gider jeg ikke have'.
 'Næh'. Det gjorde jeg sådan set heller ikke, jeg havde ingenting at bruge de
 125 kurve til.

Sanne rejste sig og så nærmere på sit maleri.
 'Det er egentlig ikke noget særligt, vel?'

Jeg svarede ikke.

² B&O: dansk eksklusivt højttaler-, tv- og hi-fi-mærke.

'Jeg dropper det'. Hun begyndte at åbne skufferne i det store møbel. 'Hvor skal
 130 det også hænge henne?'
 'Kurve, jeg har en million kurve'.
 'Hey?', sagde Sanne og åbnede Mors smykkeskrin, hun tog ørenringene op,
 partyringene kaldte vi dem, Mor havde haft dem altid og gik altid med dem, når
 det skulle være fint, fest, fødselsdage, gæster.
 135 Jeg sagde: 'De ville være fine til dig?'
 'Til mig?' Sanne stillede sig foran spejlet og holdt dem oppe ved sine ører. 'Er
 de ikke lidt konede?'
 Jeg sagde, at det var de ikke, overhovedet ikke.
 'Narh, de er sgu faktisk ret søde?'
 140 'Jeg skal lige vænne mig til at se dem på dig'.
 'De er da søde?'
 Jeg stillede mig ved siden af hende og så på hende i spejlet.
 'Eller hvad?'
 'De er gode til dig?'
 145 'Er de?' Hun lagde hovedet på skrå, vendte siden til, så meget hun kunne. 'Er
 det mig?'
 'Det er dig'.
 Hun tog sine egne ørenringe ud og satte Mors i, holdt håret væk og spejlede sig
 igen.
 150 Jeg sagde, at de var gode til hende, jeg sagde, at hun skulle tage dem.
 'Hvad skal du så have?'
 'Ikke noget'.
 Sanne rodede i smykkerne, Mors fingerringe, Mors perlekæde, hendes brocher,
 flere ørenringe.
 155 'Kom nu', sagde Sanne.
 'Der er ikke noget, jeg vil have'.
 'Du kigger jo ikke?'
 'Jeg kigger, jeg kigger'.
 'Kæden her, den er altså guld'.
 160 Hun holdt en tynd guldkæde op, der hang et lille, underligt smykke på den.
 'Jeg kan ikke lide den der', sagde jeg og pegede på smykket.
 'Den tager du af'. Sanne lod smykket falde tilbage i skrinet og rakte kæden
 frem mod mig.
 'Jeg går ikke med kæder?'
 165 'Giv den til Tanja eller sælg den, det er guld?'
 Jeg rystede bare på hovedet.
 Sanne sagde: 'Jeg tager ikke noget, hvis ikke du tager noget?'
 'Hold da kæft', sagde jeg og tog kæden ud af hendes hånd, den var let, vejede
 ingenting. Sanne tog ørenringene ud igen, satte sine egne i.
 170 Så stod vi der.
 'Jeg skal faktisk noget', sagde Sanne og tjekkede sin mobil. 'Jeg scorer lige det
 der blad'.
 'Yes'. Hun tog bladet op og lagde det i sin taske, stod lidt med ørenringene og
 lagde dem så forsigtigt ned i en forlomme.

175 'Okay?'

Jeg nikkede, okay.

'Hej, Mor', sagde Sanne, hun strøg Mor hurtigt over håret og videre ned over dynen. 'Vi ses'.

180 Hun så på mig og trak let op i skuldrene. Jeg nikkede igen, Sanne gik ud i den lille gang, og jeg gik tættere på sengen. Sanne åbnede skabene derude. Jeg lænede mig frem, Mors åndedræt var mere sagte nu.

'Vi går igen, Mor'. Jeg kom til at hviske. 'Mig og Sanne'.

Jeg blev stående. Sanne hostede ude i gangen og sagde: 'Kom nu'.

Jeg hørte hende åbne og gå ud, jeg hørte døren falde i, blødt og behageligt.

185 Jeg sagde: 'Jeps'.

Mor bevægede læberne en anelse. Det var mærkeligt, det med hendes øjne, at de ikke var helt lukkede. Jeg gik lidt ned i knæ, som om jeg kunne fange hendes blik. Jeg lagde en hånd på hendes hånd. Jeg nikkede. Jeg kunne se det, hullet i hendes ene øreflip, det var trukket langt af alle årene med ørenringe. Jeg mærkede 190 på den tynde kæde i min anden hånd, jeg svedte, jeg sagde: 'Vi skal jo videre'.

Mor smaskede en enkelt gang. Jeg blev stående. Hvis man skulle græde, var det vel egentlig nu.